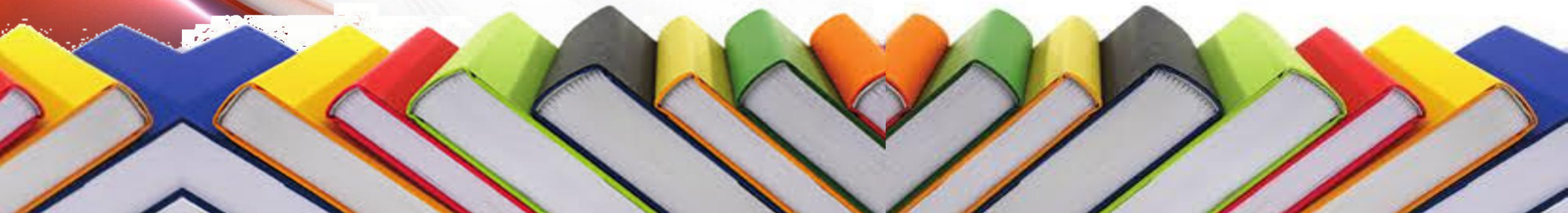

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ – DIMENSIUNE A EDUCAȚIEI CONTEMPORANE

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a fost asumată de statele membre ONU la sfârșitul anului 2015. E un instrument universal al cărui scop principal îl reprezintă eradicarea sărăciei și realizarea dezvoltării durabile.

<https://www.euractiv.ro/we-develop/ce-reprezinta-cele-17-obiective-de-dezvoltare-durabila-odd-incluse-pe-agenda-2030-6402>

4 EDUCAȚIE DE CALITATE

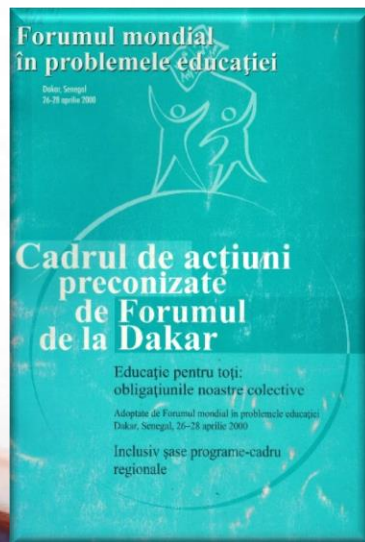
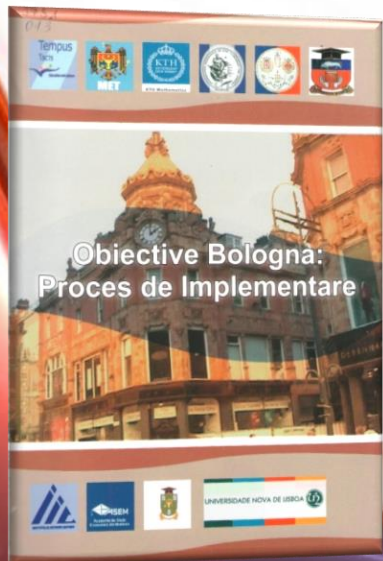
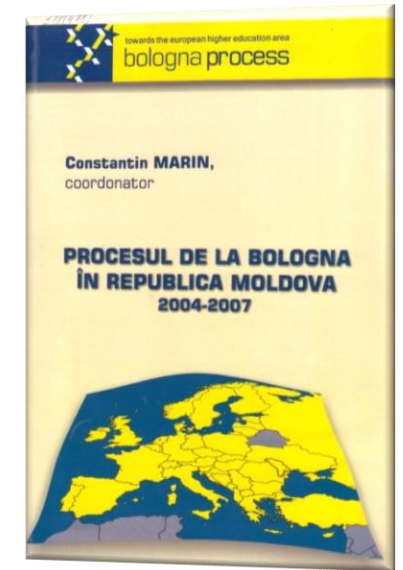
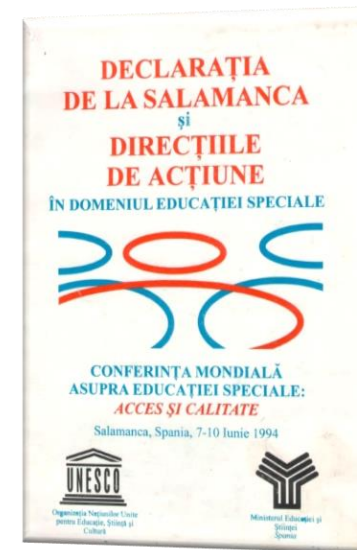
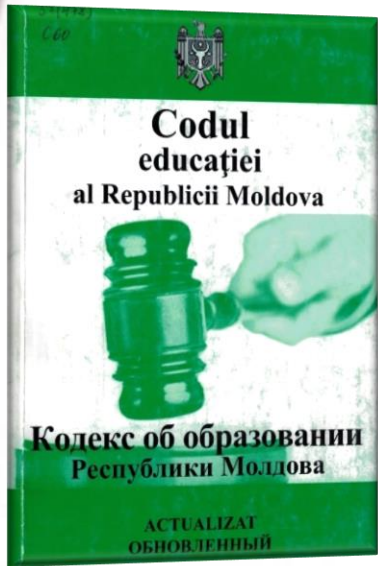

ODD 4 *Educație de calitate* este axat pe asigurarea unei educații de înaltă calitate, incluzive și echitabile pentru toți și promovarea oportunităților de învățare pe întreg parcursul vieții.

ODD 4 are drept scop asigurarea ca toți oamenii, indiferent de sex, vârstă, rasă și origine etnică, precum și persoanele cu handicap, migranți, persoanele indigene, copii și tineri, în special cei aflați în situații vulnerabile, să poată să învețe pe tot parcursul vieții, pentru a-i ajuta să dobândească cunoștințele și abilitățile necesare pentru a utiliza oportunitățile și participarea deplină în societate.

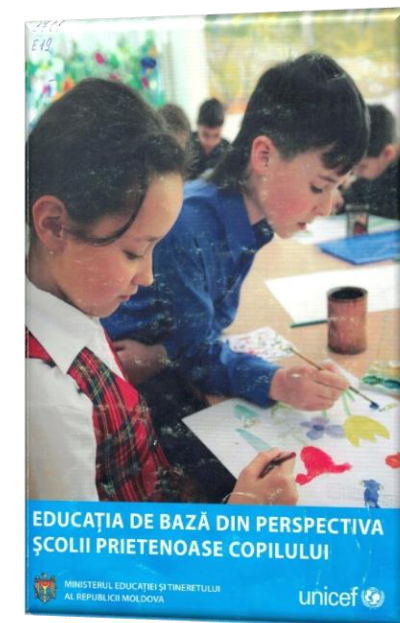
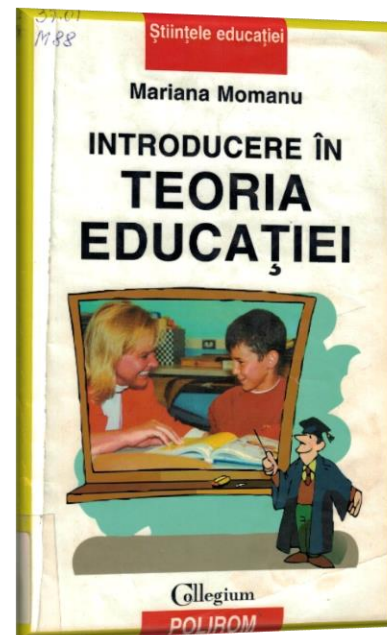
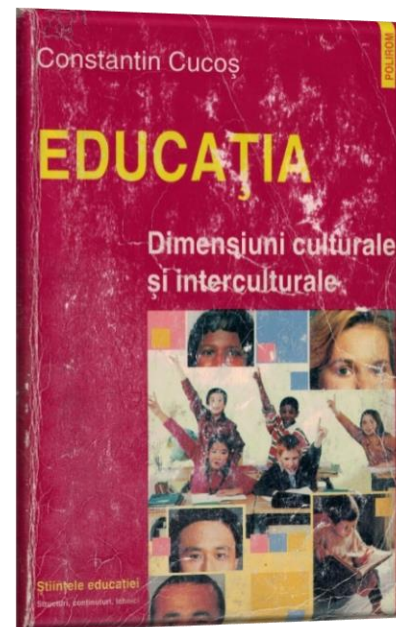
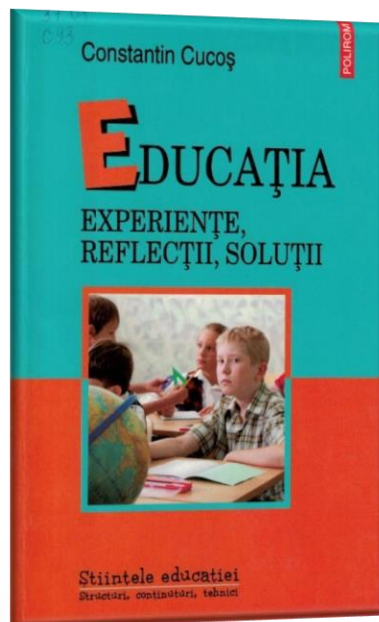
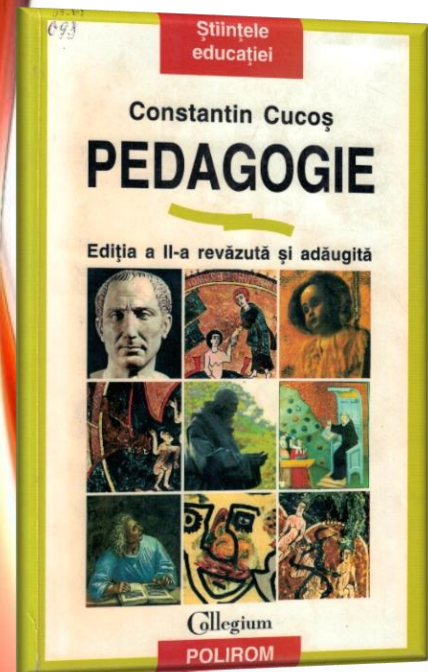
https://mecc.gov.md/sites/default/files/obiectivele_de_dezvoltare_durabila.pdf

LEGISLAȚIE, POLITICI, DOCUMENTE NAȚIONALE/INTERNAȚIONALE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI

„...Fiecare are dreptul să beneficieze de drepturile omului, fără nici o deosebire, precum ar fi culoarea pielii, sexul, limba, religia, convingerile, politica, originea națională sau socială, situația patrimonială, socială etc...”

Все Различны – Все Равны : Права человека: Ключевые понятия и основы межкультурного воспитания = Toți Diferiți – Toți Egali. Drepturile omului: Noțiuni-cheie și bazele educației interculturale. Ch. : [S. n.], 2003, p. 31.

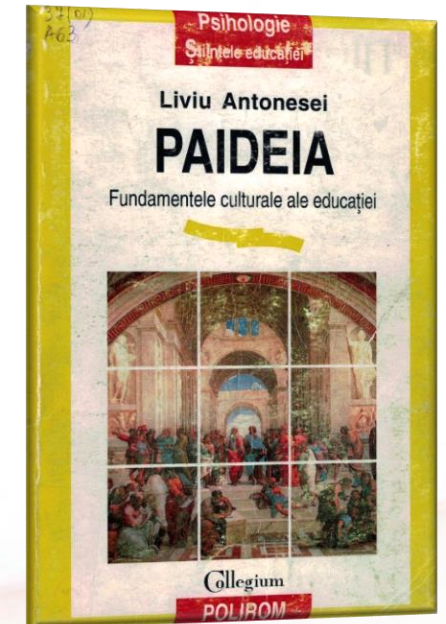
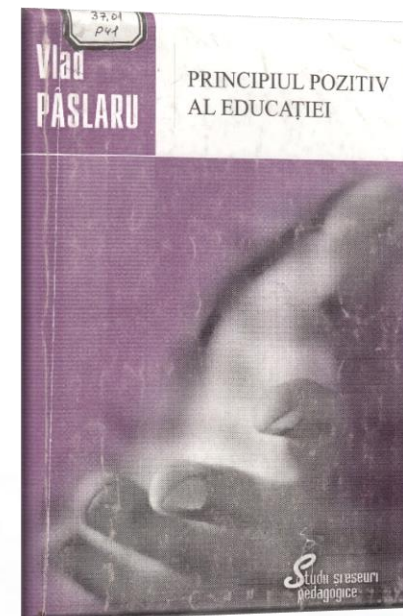
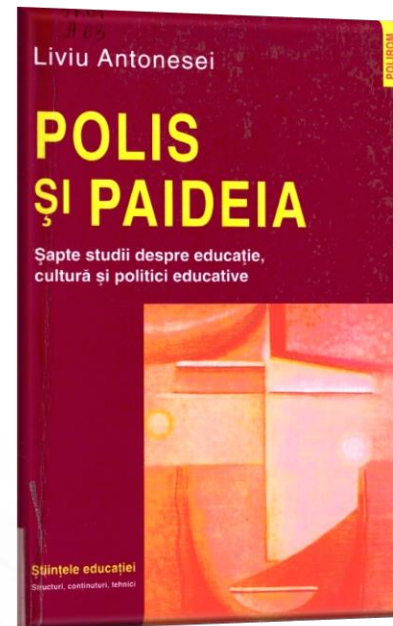
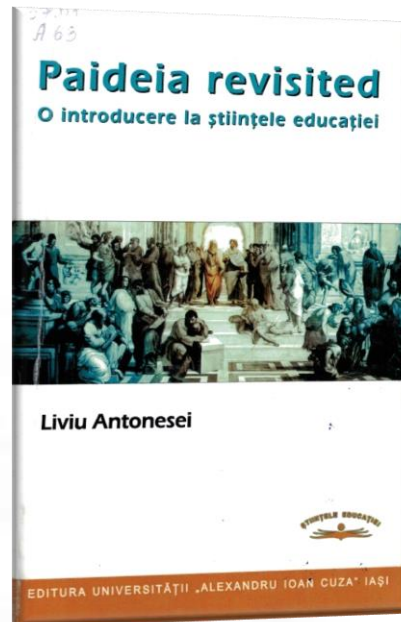
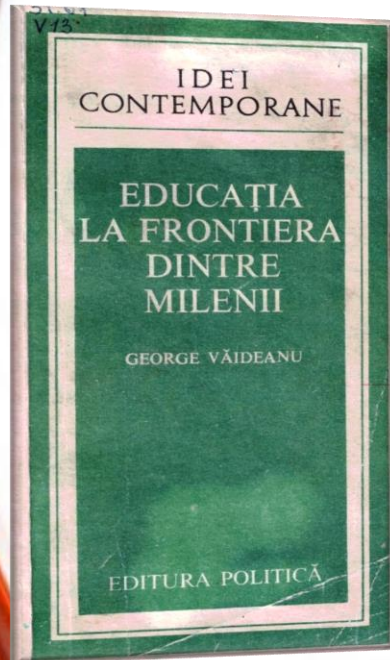

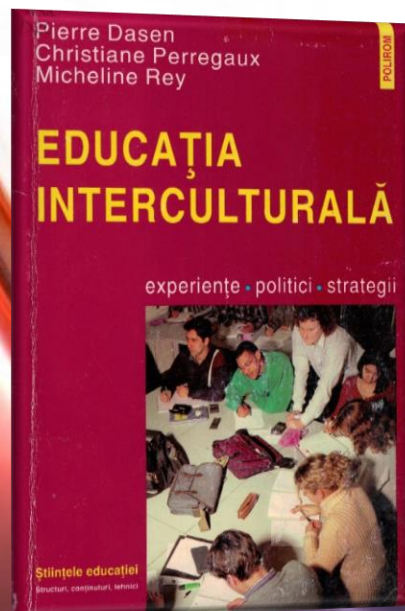
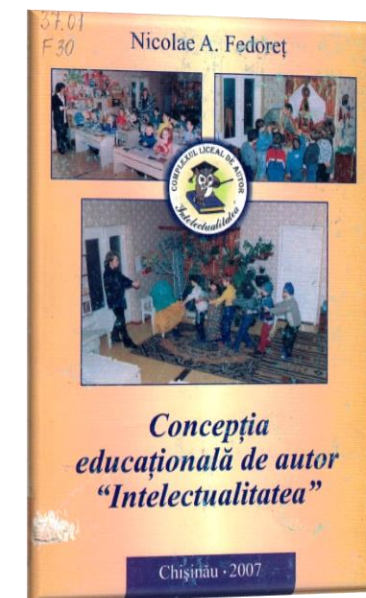
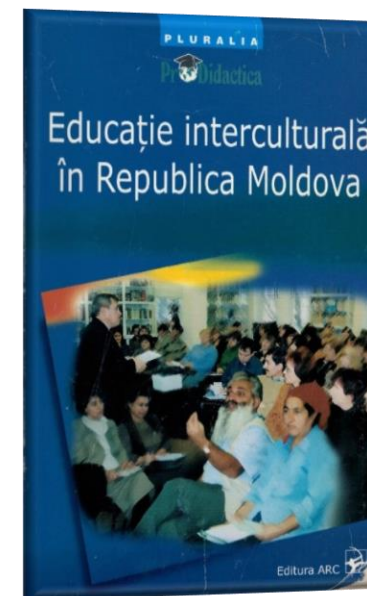
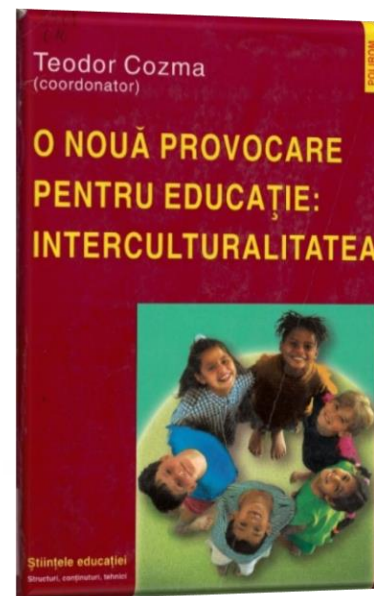
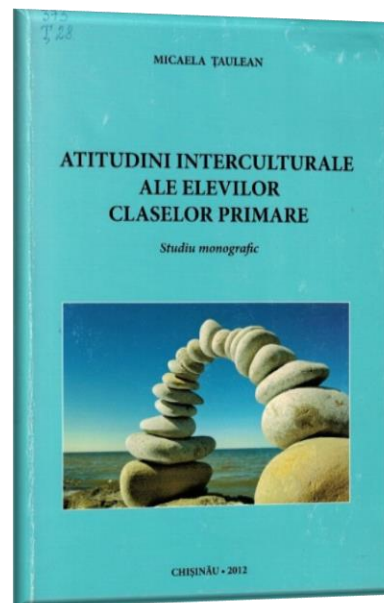
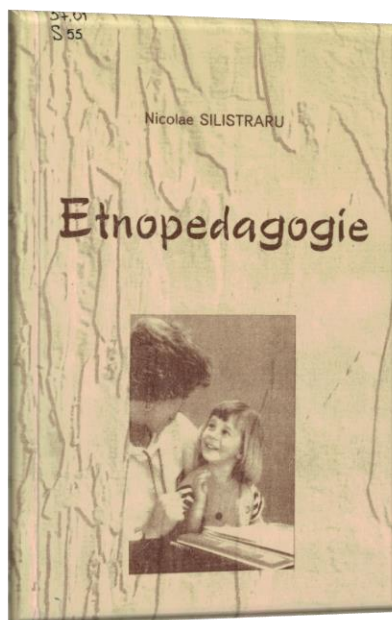
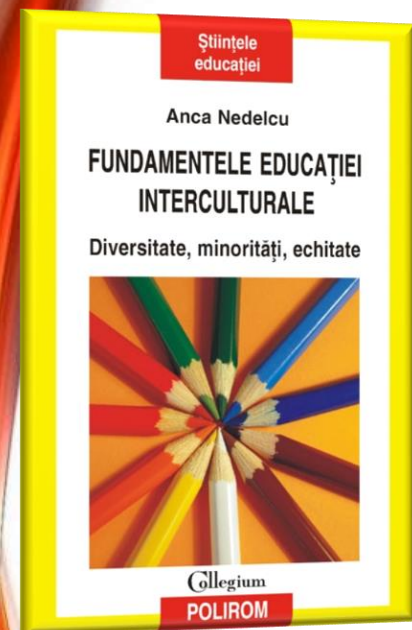
„Educația interculturală vizează dezvoltarea unei educații pentru toți în spiritul recunoașterii diferențelor ce există în interiorul aceleiași societăți, și se referă mai puțin la realizarea unei educații pentru culturi diferite, cea ce ar presupune staticism și o izolare a grupurilor culturale.”

DASEN, Pierre. *Educația interculturală* : Experiențe, politici, strategii. Iași : Polirom, 1999, p. 15. ISBN 973-683-223-6: 22.04.

„Pedagogia interculturală se definește ca o punere într-o perspectivă specifică a unui obiect – fenomenal de educație în perspectiva diversității culturale , ca un deziderat ce ține a se concretiza în realitate. Prin intermediul pedagogiei se facilitează structurarea unor valori compatibile cu deschiderea interculturală și care urmează a fi vehiculate în învățământ”.

CUCOȘ, Constantin. *Educația : Dimensiuni culturale și interculturale*. Iași : Polirom, 2000, p. 107. ISBN 973-683-445-X.

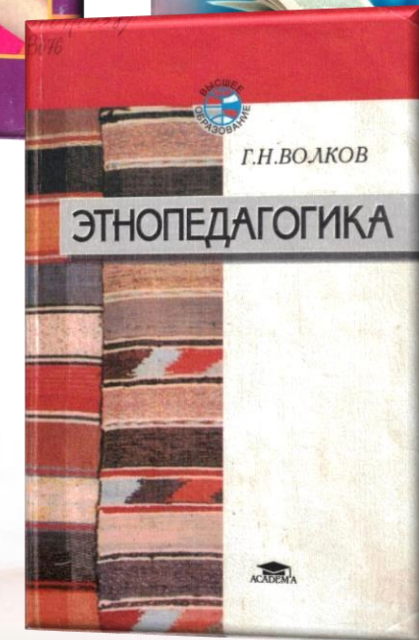
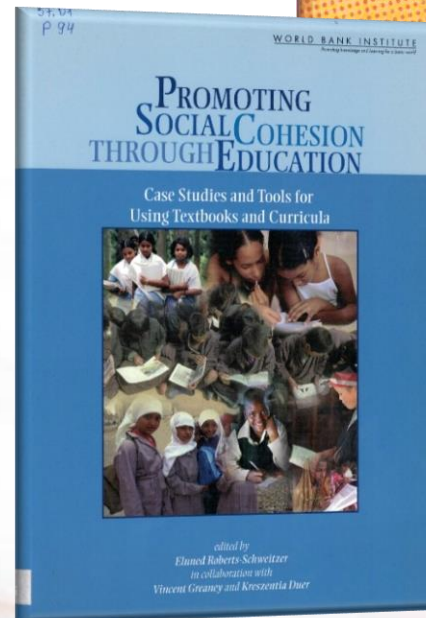
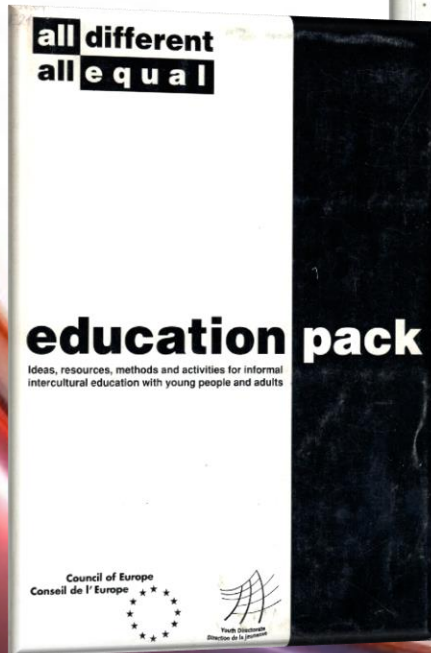
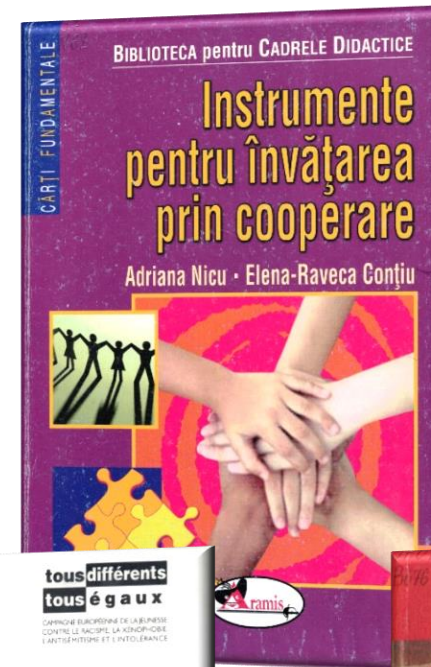
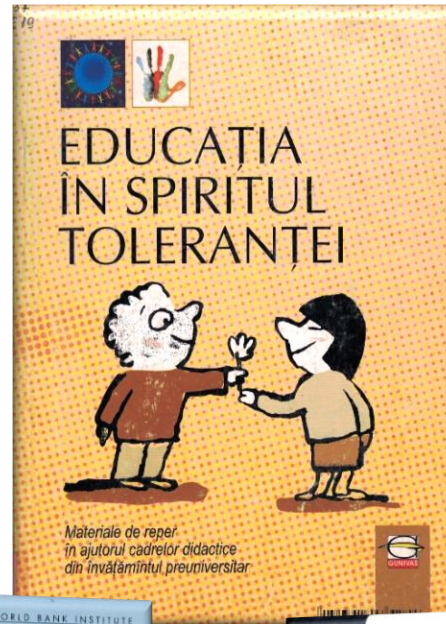
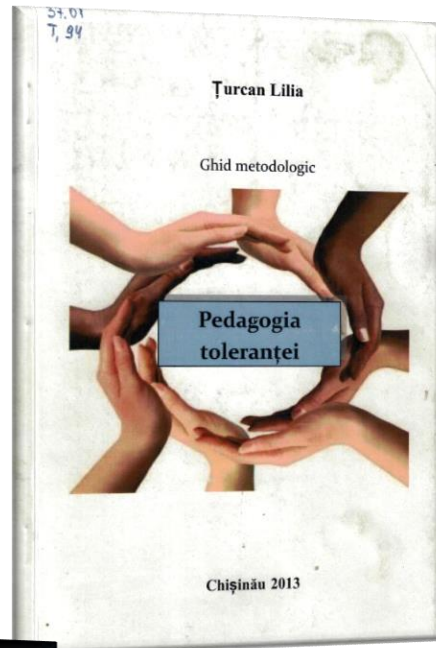
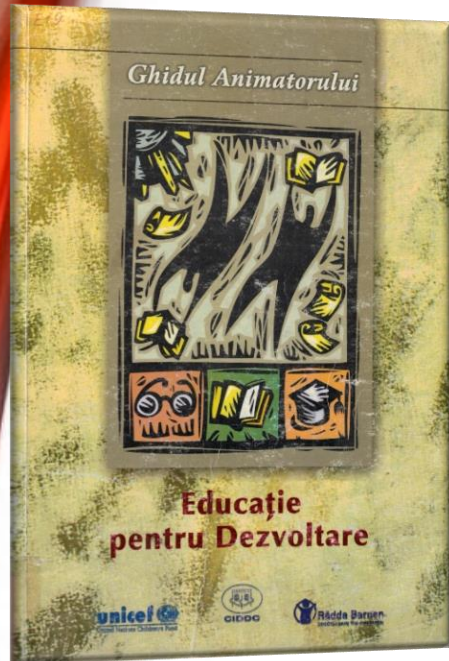

Educația interculturală se adresează tuturor actanților educaționali „și caută să-i sensibilizeze față de respectarea diversității, alterității, toleranței, solidărității. Ea corespunde unei opțiuni ideologice și politice și pregătește viitorii cetățeni pentru o viață armonioasă în societățile multietnice, urmărind formarea unui comportament intercultural”.

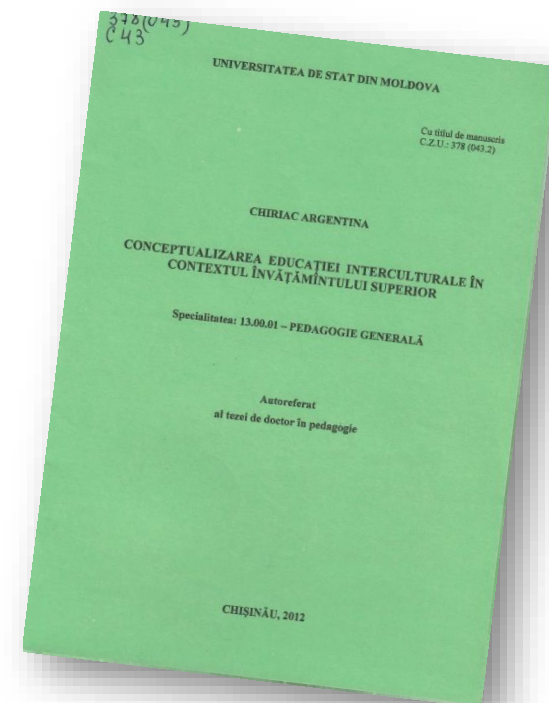
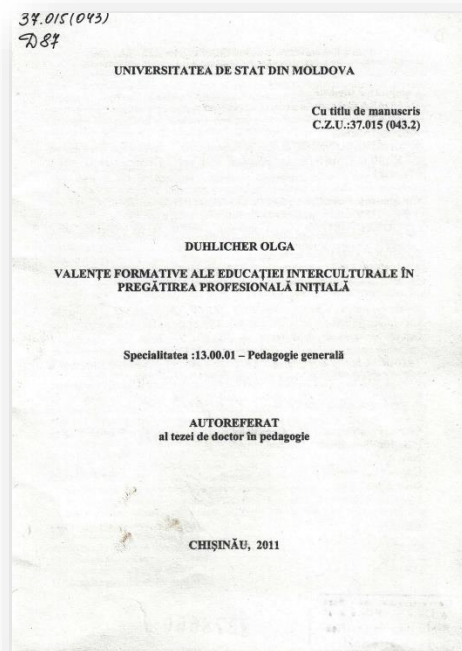
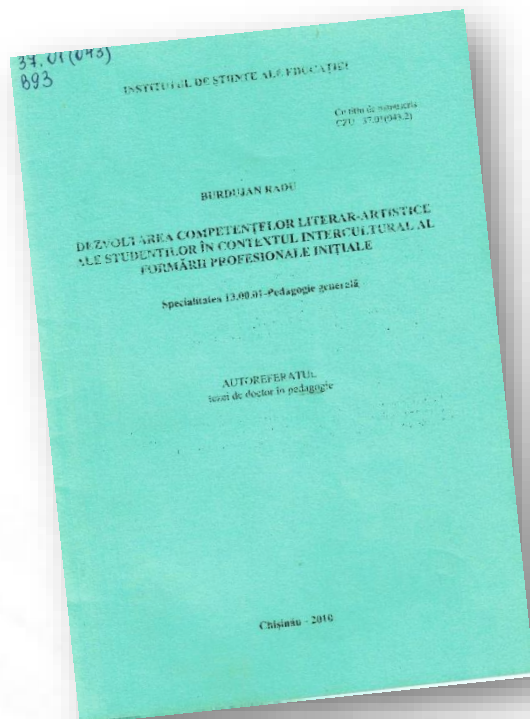
HADÎRCĂ, Maria. Competența interculturală: un punct de plecare spre integrare națională și europeană. In: Educație interculturală în Republica Moldova. Ch. : ARC, 2004, p. 57. ISBN 9975-61-318-7.

**„Măreț este acela care știe să fie tolerant într-o lume plină de ură și brulitate cum e a noastră”
Victor Druță**

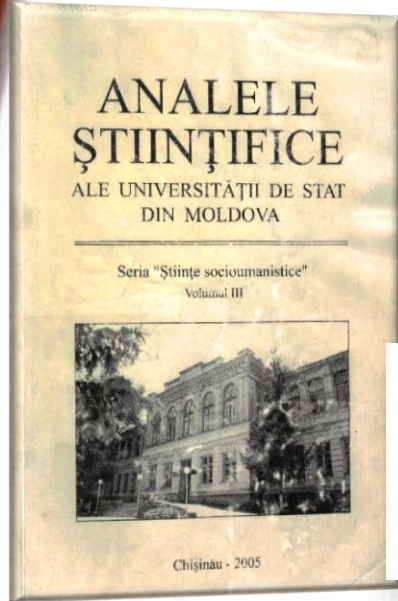
AUTOREFERATE

„Abordarea interculturală în educație nu este o simplă pedagogie compensatoare, ci o abordare pedagogică bazată pe schimbarea reprezentărilor și a raporturilor, nu numai în mod ideal, între culturi, ci și între persoane purtătoare de culturi, recunoscând fiecareia legitimitatea unui loc echivalent în instituția de învățământ”.

CHIRIAC, Argentina. Conceptualizarea educației interculturale în contextul învățămîntului superior. Specialitatea: 13.00.01 – Pedagogie generală : Autorefer. tz. doct. în ped. Ch. : Centrul Ed.-poligr. al USM, 2012, p. 9.

ANALE

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ – UN PROCES EDUCAȚIONAL SOCIAL

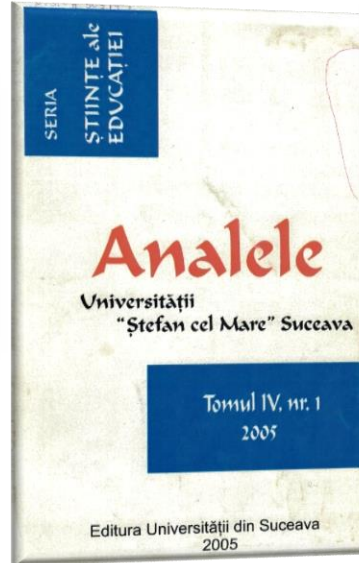
Oliga SCRIPNIC
Catedra Limba Engleză

The diversity we are facing today in our country and in other parts of the world in both urban and rural settings places a high demand on every citizen to make a greater effort to understand people around them and in the world. These new demands require us to increase our knowledge and understanding of cultural differences. We are diverse. Even people with many similarities have diverse viewpoints and values. It is the *intercultural education* which strives to give people competence to understand and respect other cultures, to communicate and co-operate with members of other socio-cultural groups, and, in general, to improve the relationships between the majority and minorities. It is meant to develop the three basic areas of specific dispositions in the participants of the educational process that is the areas of knowledge, competence and attitudes. Intercultural education may be understood as a means of preparation for life in multicultural reality – as preparation for social, political and economic aspects of interactions among people from different socio-cultural backgrounds.

FORMAREA INTERCULTURALĂ A PROFESORULUI

Oliga SCRIPNIC
Catedra Limba Engleză

In essentially multicultural societies with diverse value systems, teacher educators can contribute to the construction of meaningful, common and shared values for the whole of the younger generation. Teacher education institutions ought to ensure that the intercultural competencies of teachers include their personal and professional development. Such competencies should include expertise in their subject, but ought to have a more academic as well as practical dimension to their education. This entails a complex evaluation of values, standards and methods across a range of their activities. Intercultural education presents complexity on issues of pedagogy and of learning how to teach, as well as classroom organisation. Policies for intercultural teacher education cannot be effective unless they have support for all the staff, and that changes are seen to be made (a) on student admissions; (b) staff recruitment, development and promotions; (c) initiation of research and curriculum developments. Teacher educators cannot themselves initiate changes unless there is staff development, which allows all the staff an opportunity to update their knowledge and skills.

EDUCAȚIE ȘI DIVERSITATE CULTURALĂ

Nadia-Laura SERDENCUC
Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

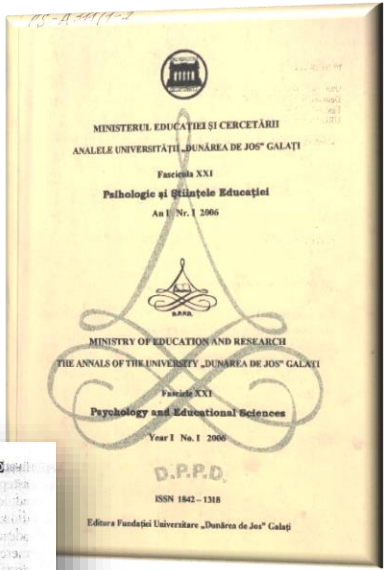
Motto: Suntem ceea ce suntem ca individualitate și prin „lipsa” pe care o căutăm sau o găsim în alteritate.”
(C.Cucoș)

INTERCULTURALITATEA, DEZIDERAT ȘI FINALITATE A LECȚILOR DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Gheorghe LATEȘ
Facultatea de Litere și Teologie,
Universitatea "Dunărea de Jos" Galați

Résumé. *La réforme de l'enseignement roumain, se déroulant depuis plus d'une décennie, établi pour l'école des commandements relevant de notre époque et de la tendance à la mondialisation. Les phénomènes sociaux de l'époque actuelle réclament des mesures pour adapter l'instruction à des exigences nouvelles, proposées par l'UNESCO depuis 1974 déjà.*

L'interculturalité – phénomène engendré par la migration des individus et des groupes – imposent d'adapter l'acte éducatif à la nouvelle réalité – ne pouvant plus procéder à des assimilations forcées sans risquer des conflits violents.

STUDIUL COMPARAT AL PROIECTELOR DE EUROPENIZARE (Cazul Republicii Moldova)

Elena MORARI, *an. III, Facultatea de Asistență Socială, Sociologie și Filosofie*
Eudochia SAHARNEANU, *dr. hab., conf. univ., cond. științific*

Les événements politiques qui passe en République de Moldova mettent en évidence un problème majeur, l'absence d'une éducation interculturelle autonome. Au présent l'Union Européenne est le plus important agent qui exporte des modèles socioculturels dans l'espace de l'Europe de Sud ou d'Est.

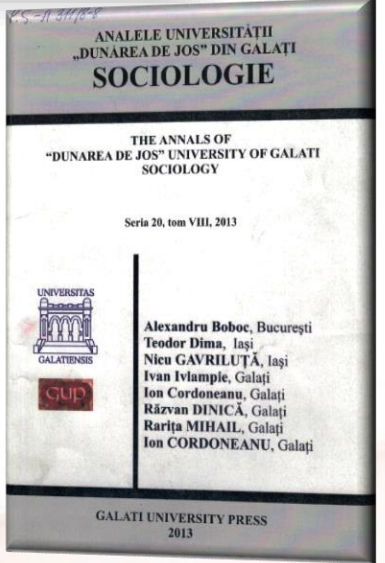
Lorena Elena NEDELUCU*

LE RÔLE DE L'ÉDUCATION INTERCULTURELLE. ÉTUDES DE CAS: LA SUISSE ET LA ROUMANIE

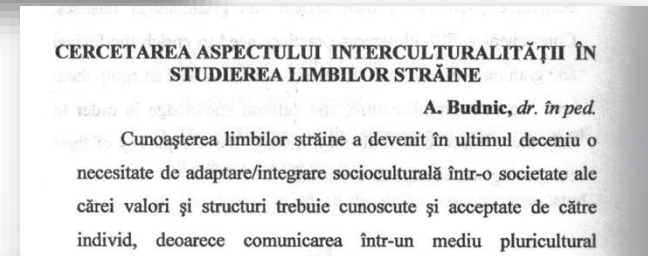
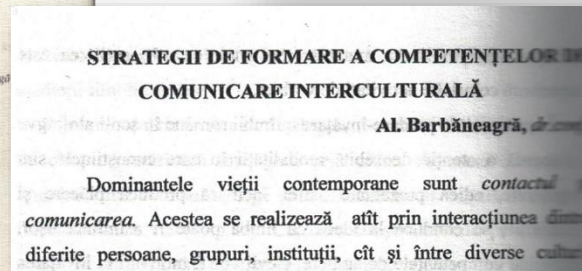
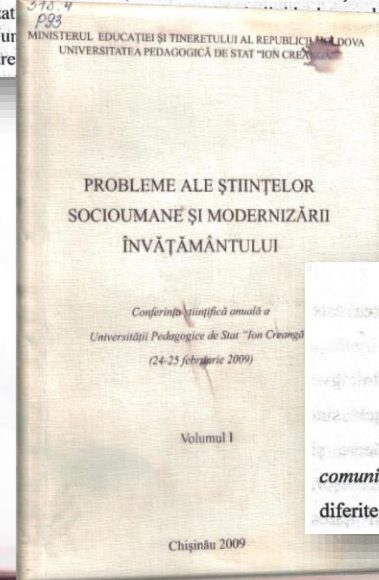
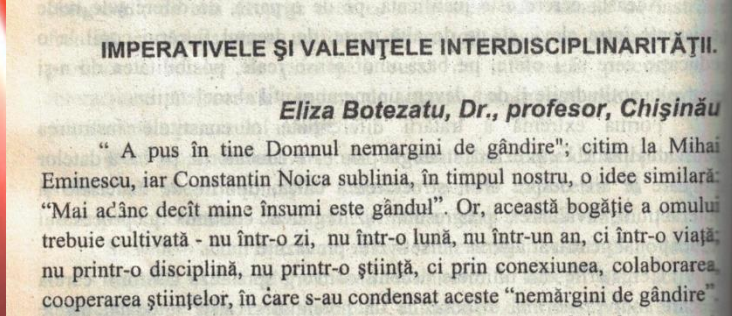
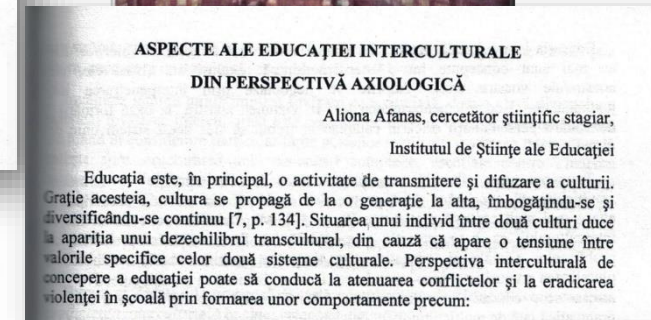
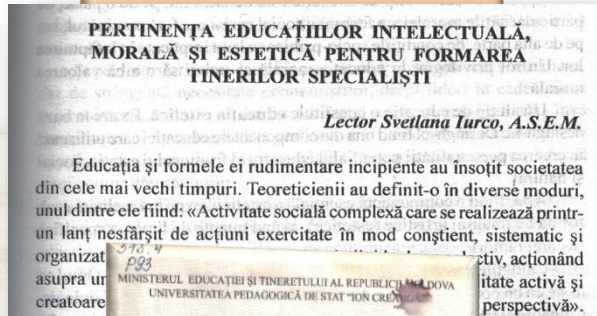
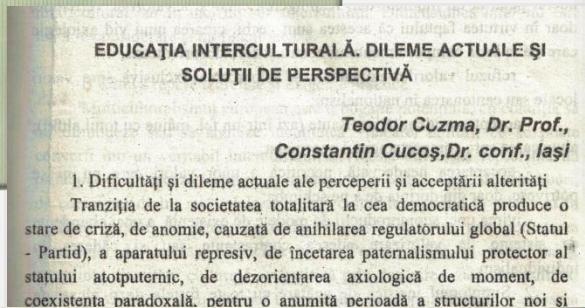
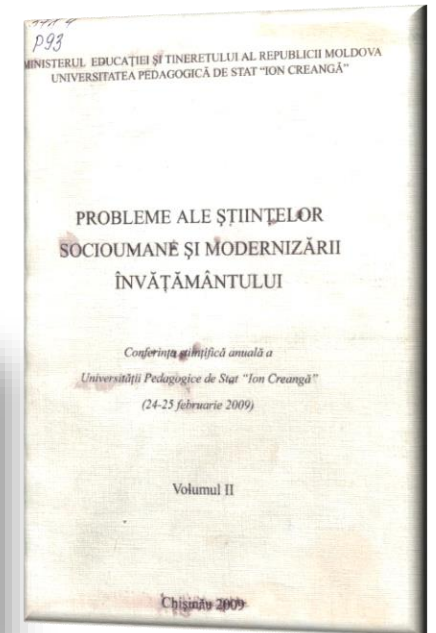
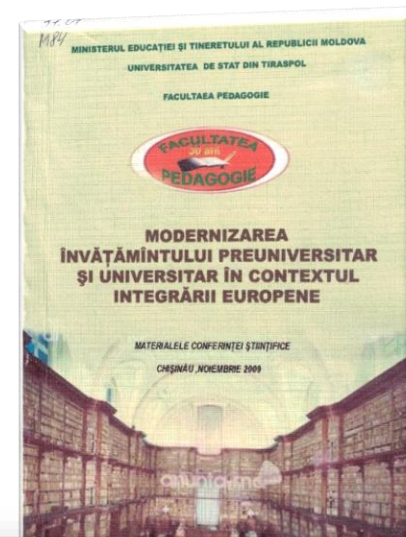
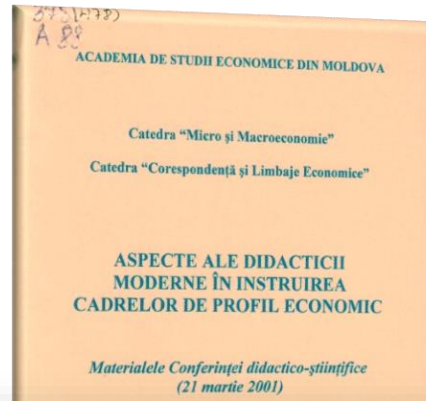
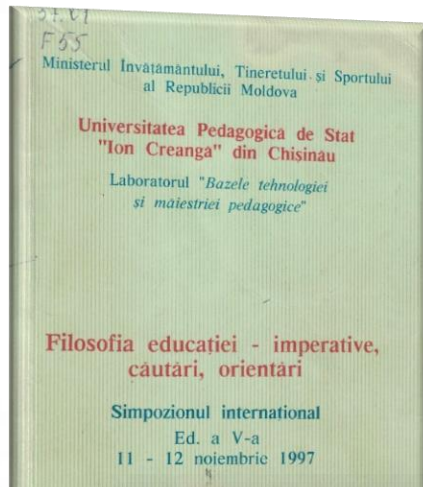
Résumé

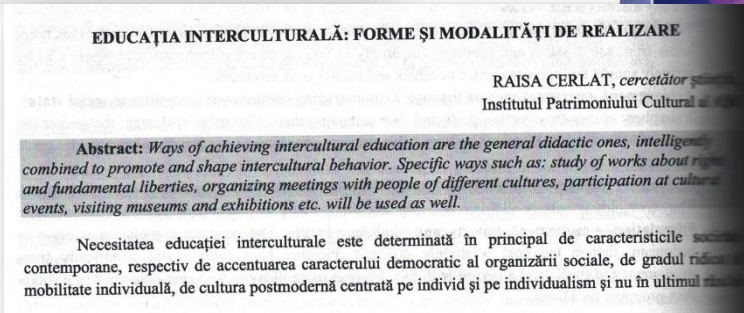
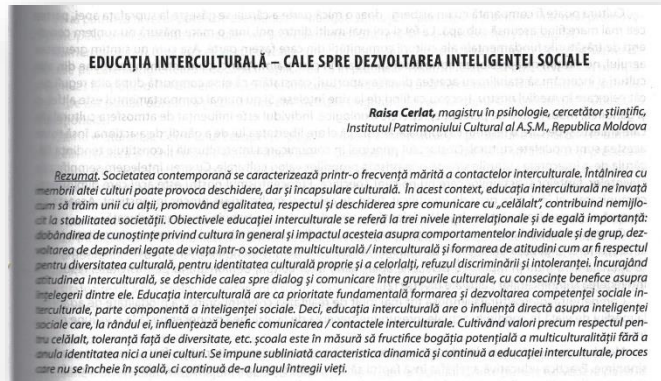
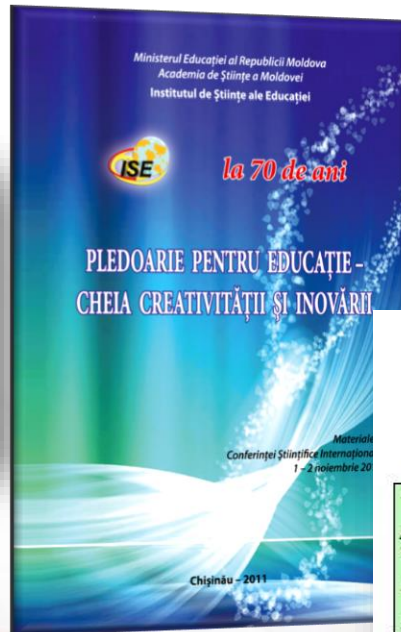
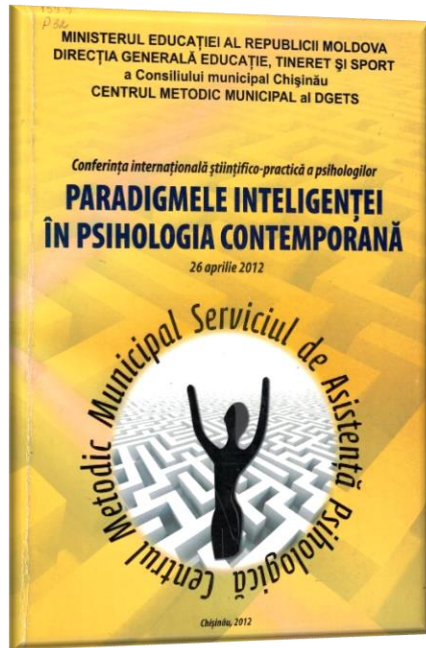
Les sociétés contemporaines sont des sociétés complexes et le rôle de l'éducation évolue sous l'effet des changements sociaux. Des idées qui étaient auparavant naturelles – notamment celle de l'Etat-nation doté d'une langue et d'une culture uniques communes à tous les citoyens – ne semblent plus correspondre à la réalité. Le rôle de l'éducation dans la vie des individus et dans l'évolution des sociétés a changé et continuera probablement à le faire. Au moment où le multiculturalisme et le plurilinguisme des individus sont devenus des réalités ordinaires, l'éducation interculturelle est devenue elle-aussi nécessaire.

Mots clés: éducation interculturelle, communication, assimilation, intégration, multiculturalisme

CONFERINȚE, SIMPOZIOANE NAȚIONALE/INTERNAȚIONALE

PERSPECTIVELE INTERCULTURALE ÎN EDUCAȚIE ÎN CONTEXT MULTICULTURAL

Usaci Doina, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, consultant, Ministerul Educației

Abstract. The mission of the Intercultural Education is to ensure that all students gain a high quality education, enabling individuals to develop to their full potential and participate fully as members of society and contribute to Moldova's social, cultural and economic development. On the basis of some concepts and ideas in the field of speech development the question of speech role in the student education is considered, the perspectives of foreign language university students linguistic education on the basis of the Romanian language are analyzed, the problems of intercultural education and its role in the Romanian language mastering on communicative basis are raised.

ATTITUDINILE ȘI CREDINȚELE PARENTALE - FACTOR PREROGATIV AL EDUCAȚIEI INTERCULTURALE A PERSONALITĂȚII ÎN DEVENIRE

Nelly BEREZOVSCHI, director, L.T. "Mihai Viteazul", Chișinău
Liliana CHISARI, psiholog, L.T. "Mihai Viteazul", Chișinău

Abstract

This research reflects the importance of parental attitudes and beliefs that develop children's personality, forming such behavior and their views on the preservation and promotion of different cultural values in the context of "child-friendly school".

The article also highlights intercultural priorities for parents compared with those of young people that are changing in dependence on their age.

The value and practical significance of this research involves orientation to optimize school relationships: teacher - pupil, pupil-pupil, pupil - parent, teacher - parent.

ÎNVĂȚAREA INTERCULTURALĂ - PREMISE ȘI TENDINȚE

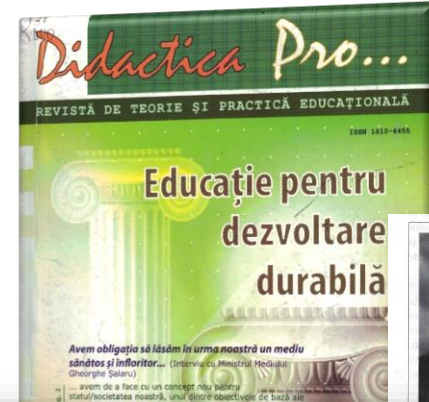
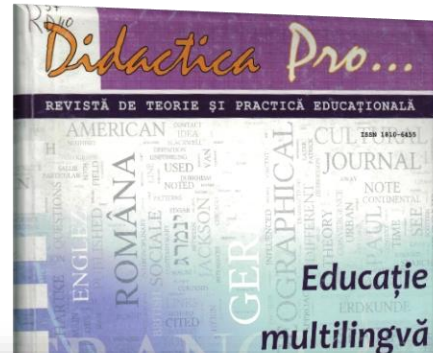
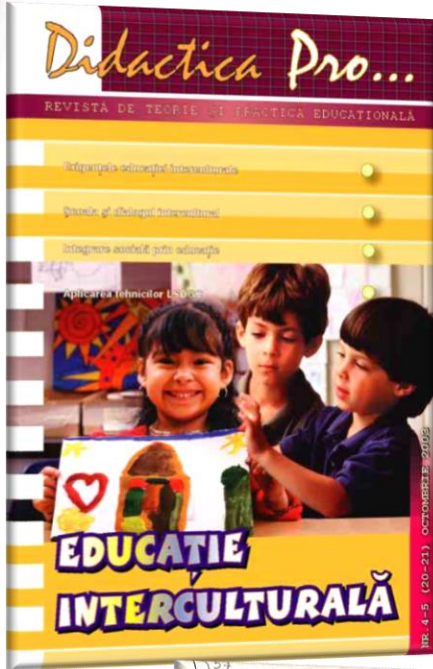
Inga EDU, doctorand, ASM
profesoară, Colegiul de Industrie Ușoară, Bălți

Abstract

Nowadays society needs a force to demonstrate its capacity of evolution. The cultural and political context represents the level of development. Started in the postwar period, the intercultural education seems to be today a necessary and an evaluative process. The young are the future of the country and for them we should implement modern educative strategies. In spite of the problem of identity, the intercultural learning ought to be used in order to improve the comparative level with other historical models.

„Lumea nu-i decât o școală a căutării...”

PUBLICAȚII PERIODICE

Educație interculturală în școală și comunitate

Rezumat: Participând la proiectul Dialogul intercultural în Moldova, implementat de CNTM, am învățat ce înseamnă comunicare interculturală, cum să depășim stereotipurile și prejudecățile, cum să transmitem aceste cunoștințe copiilor în cadrul lecțiilor. Promovind dialogul intercultural și toleranța, formând competențe interculturale la copii, contribuim la edificarea unor relații de coexistență pașnică.

Abstract: Being part of the project Intercultural Dialogue in Moldova, implemented by CNTM, we learned about intercultural dialogue, how to fight own stereotypes and prejudices and how to pass this knowledge to the pupils during lessons. Promoting the intercultural dialogue, tolerance and developing the intercultural competence to pupils, we contribute to the establishment of peaceful relations and cohabitation.

Ana ARAMĂ

Dimensiuni ale educației axiologice interculturale a studenților prin învățarea limbii străine

Rezumat: Unificarea cultural-spirituală a oamenilor este preponderent un obiectiv de educație interculturală, care, în contextul învățării de către studenți a limbii străine, trebuie înțeleasă epistemologic pe valorile literare morale și interculturale și desigură educativ-didactic pe principiile artei creației-recepției literar-artistice, prin metodologii și activitățile recomandate de principiile interacțiunii literare.

Abstract: The spiritual unification of the people is mainly an objective of the intercultural education, which, in the context of studying by students must be epistemologically based on the moral and intercultural literary values and from an educational and didactic point of view according to the literary-artistic reception-creation logics and activities recommended by the principles of literatures interaction.

Nina PUȚUNTEAN

Aspecte ale formării competenței interculturale în cadrul studierii fizicii

Rezumat: În articol este argumentată necesitatea formării competenței interculturale în școală, cu scopul de a educa elevii în spiritul toleranței față de reprezentanții altor culturi. Istoria fizicii ne oferă numeroase exemple de cooperare dintre savanți din diferite țări la descoperirea de noi legi, la realizarea unor invenții. Competența interculturală poate fi dobândită într-un cadru educațional formal, nonformal și informal.

Abstract: In this article the necessity of intercultural competence forming in school in order to educate the students in the spirit of tolerance towards the representatives of other cultures. History gives us many examples of physics cooperation when scientists from different countries together to discover new laws of physics or inventions. This competence can be achieved in various forms, have proved useful in this regard.

Viorel BOCANCEA

REVISTA de PEDAGOGIE

CULTURĂ EUROPEANĂ, DIMENSIUNE EUROPEANĂ, EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ - UN IMPERATIV SAU O PRIORITATE?

Societatea românească, în ansamblul ei a devenit treptat, pe parcursul ultimului deceniu, tot mai conștientă de propria ei diversitate culturală, fiind din ce în ce mai numeroși și cei care consideră că această diversitate culturală nu reprezintă o fatalitate, ci un blestem al istoriei, care trebuie depășit în beneficiul general. Este o oportunitate și a șanselor ei de a deveni o realitate împreună cu toți, deschiderea spre o nouă cultură.

INTERCULTURALITATE, MULTICULTURALITATE ȘI EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ*

În exprimarea noastră zilnică, distincția între multiculturalitate și interculturalitate nu este întotdeauna clară. Amândouă sunt asociate cu aspecte simbolice precum identitățile, afilierea, dependența sau valorile. Cu toate acestea, vorbim de metode și concepte, sisteme explicative și aplicații comune. "Interdisciplinaritatea structurală", cum a fost denumită de Piaget®, este un proces de interacțiune a schemelor mentale care conduce la un cadru conceptual nou și chiar la noi identități culturale.

Prof. univ. dr. Cezar BÎRZEA,
Institutul de Științe ale Educației

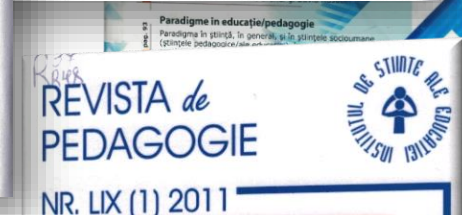
clamă. inițiere: cunoștința ei filozofică, metodele ei științifice în fruntea ideilor ei morale și umane, libertate, sau la îndemâna noastră capătă identitate prin Conciliul

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ ÎN NOUL CONTEXT EUROPEAN

Prof. Mona Radu*

Rezumat: Articolul analizează conceptul de educație interculturală și evoluția înțelegerii acestuia în spațiul Uniunii Europene. Articolul prezintă, de asemenea, o serie de argumente pentru necesitatea educației interculturale, analizând totodată modalități de realizare a acesteia, cu posibilele limite și modalități de eliminare ale acestora.

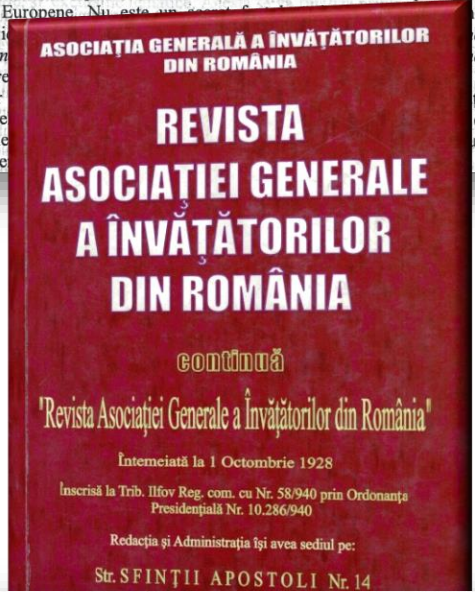
Cuvinte cheie: educație interculturală, Uniunea Europeană, alteritate.

NR. 5-6 (87-88) DECEMBRIE 2014

Educația interculturală
 Prof. Burdușelul Tudorița, Liceul de Artă "Ionel Perlea" Slobozia, Iași
 Educația trebuie să răspundă neconținutelor exigenței create de realitatea națională și internațională. Semnificația și eficiența actului educativ sunt date de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare față de sfidările tot mai numeroase ale spațiului social. Transformările democratice remarcabile prin care a trecut România în ultimii ani au promovato în rândul țărilor Uniunii Europene. Nu este un secret că România a reprezentat un exemplu pozitiv în Europa care are nevoie de România Europeană". Educația a reprezentat o oportunitate pentru România de a se alina la cerințele Europei, iar tinerii în școală. Generația de azi trebuie să se adapteze rapid și pe

MEDIUL MULTIETNIC – SOLICITANT AL COMPETENȚEI DE COMUNICARE ASERTIVĂ
 Valentina BOTNARI, Maria IANIOGLO
 Universitatea de Stat din Tiraspol
 This research focuses on some theoretical aspects regarding the necessity of assertive communication competence development in the process of future didactic staff education that are expected to provide educational services for multiethnic groups. It is suggested that the above-mentioned competence would have an impact upon students' results given the fact that their initial professional education takes place in a multiethnic academic milieu. The practical dimension of this study consists in the possibility to transfer the obtained results dealing with assertive communication communication of students that are part of multiethnic academic groups.

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ – DIMENSIUNE A EDUCAȚIEI CONTEMPORANE
 Corina CACE*, Camelia STĂCULESCU
 Academia de Studii Economice, București (România)
 Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, București (România)
 The modern society is a dynamic one characterized by diversity and change. The contemporary society approaches more and more the issue of living "together". We belong to different ethnic groups, to different religious cultures, to different linguistic cultures and cohabiting within this diversity is a must.
 The intercultural education approaches education from the perspective of cultural diversity and refers to the phenomenon of cultural interaction between people, cultures, conceptions and opinions etc.
 Intercultural education is on the one side a descriptive

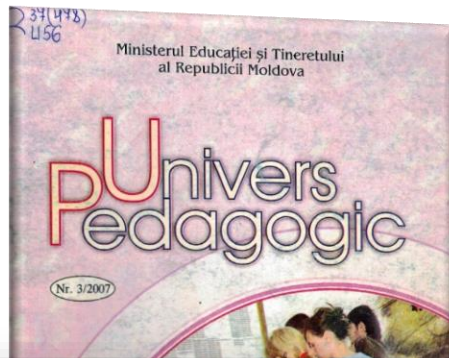

INTERCULTURALITATEA CA DIMENSIUNE ACTUALĂ A CURRICULUMULUI PEDAGOGIC UNIVERSITAR
 Viorica GORAȘ-POSTICĂ
 Catedra Științe ale Educației
 The article tackles the inter-culture as a current dimension of the university teaching curriculum and intercultural education as problems of the contemporary world, common for the vast cycle of new educations, being an extremely current and necessary socio-cultural challenge. The new course proposed to the psycho-pedagogic Master's Degree students is analyzed from the theoretical and practical point of view. Its overall objectives are:
 • To promote a culture of tolerance through mutual cognition and development of the ways of accepting the diversity, as an essential element of an open society;
 • To know the principal problems, which bound the intercultural pedagogy;
 • To outline the possibilities and limits of the intercultural approach in education;
 • To identify and promote the intercultural dimensions of education.

PROIECTAREA CROSS-CURRICULUMULUI EDUCAȚIEI INTERCULTURALE
 Argentina CHIRIAC
 Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
 Cross – curriculum is one of the most frequently used modality of teaching. It is beyond the excessive academic rigidity and orientation of the traditional subjects/courses exploring the complex world and interaction we live in. This approach of the curriculum through introduction/integration of the cross-curricular themes assumes:
 - possibility to get out of the subject „box” for both teachers and pupils/students;
 - opening towards the real world, towards the life the way it is lived by those who learn;
 - promoting a constructive vision on teaching in which the pupil/student has a fundamental role by an active participation in the projection and expression of their own experience of learning;
 - capitalization of a wide spectrum of themes/problems being most frequently taken from the social life, thus rendering competences and values to students who need these values to apply them successfully in their personal, professional and social life.

EU ȘI CEIALȚI. SĂ DESCOPERIM DIVERSITATEA ÎNTR-O EPOCĂ A MULTICULTURALITĂȚII
 Proiect educațional
 „Fiecare copil pe care îl instrum este un Om pe care îl câștigăm”
 V. Hugo
 Trăim un secol grăbit. Și în această vâltoare a timpului o idee pe cât de veche, pe atât de actuală, este necesitatea educării copilului în spirit activ-participativ în vederea integrării sale într-o societate dinamică supusă schimbării.
 În acest context, învățământul modern exploatează această idee, impunând un alt mod de abordare a conținutului educațional.
 Promovarea proiectelor de parteneriat educativ în școli este o modalitate eficientă de a realiza o educație de calitate.
 Silvia CRICOVAN, învățătoare, grad didactic I, Liceul Teoretic „Al. I. Cuza”, mun. Chișinău. Cursuri de formare continuă (IȘE), director adjunct la clasele cu profil estetic (2004-2010), membru al comisiei municipale de evaluare a concursului „Pedagogul anului” (2007-2008, 2008-2009), membru al comisiei de evaluare a manualelor școlare (Educația muzicală. Clasa III - a. 2012), curs de instruire „Educația interculturală” în Moldova” (2012), participant la Conferința „Master Klas Didactic” cu năd un alt mod de abordare a conținutului educațional.
 Promovarea proiectelor de parteneriat educativ în școli este o modalitate eficientă de a realiza o educație de calitate.
 Activitatea practică a cursului de instruire a presupus elaborarea proiectelor didactice și implementarea acestora în cadrul orei de studiu abordând teme:
 • Cultură;
 • Identitate;
 • Stereotipuri și prejudecăți;
 • Discriminare și opresiune;
 • Comunicare interculturală și conflict interetic.
 Am elaborat personal două proiecte didactice la limba și literatura română și dirigenții, unul am expus subiectul identității.
 Disciplina: Limba română
 Clasa: a IV-a
 Unitatea de învățare: Responsabilitate
 Subiectul: N. Dabija, poezia „Balada”.

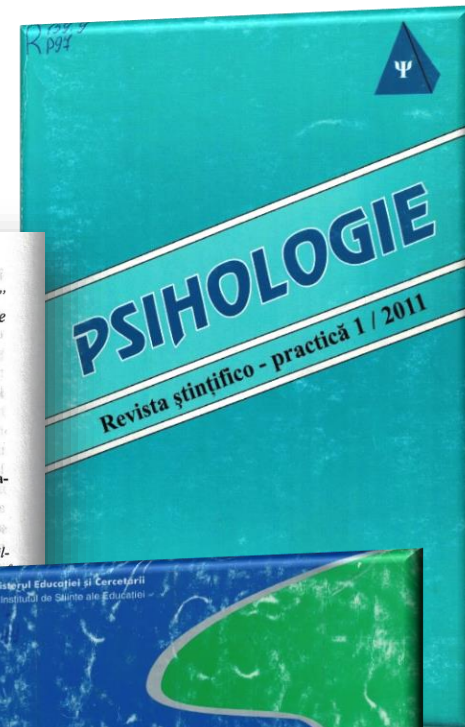
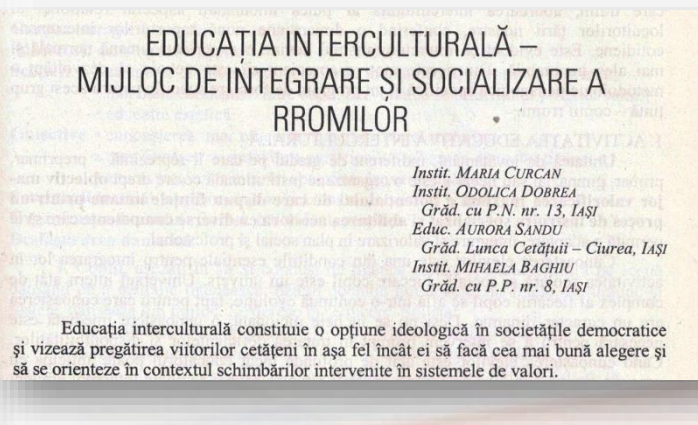
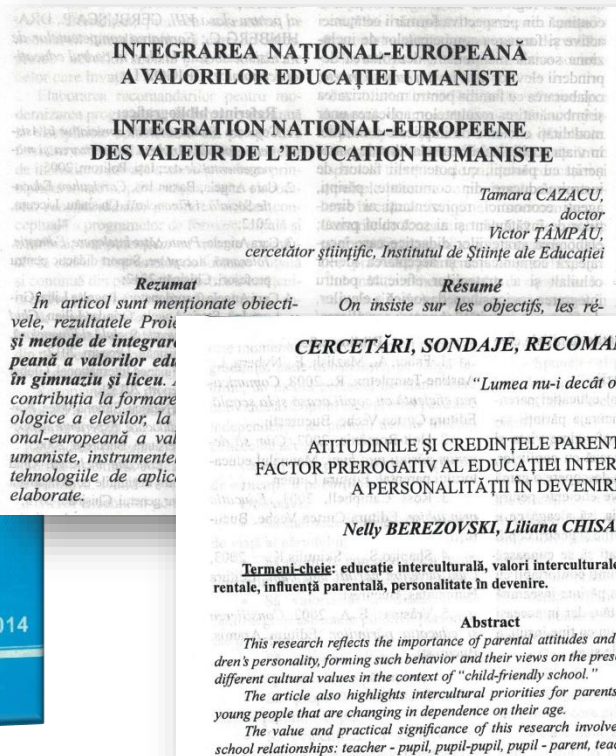
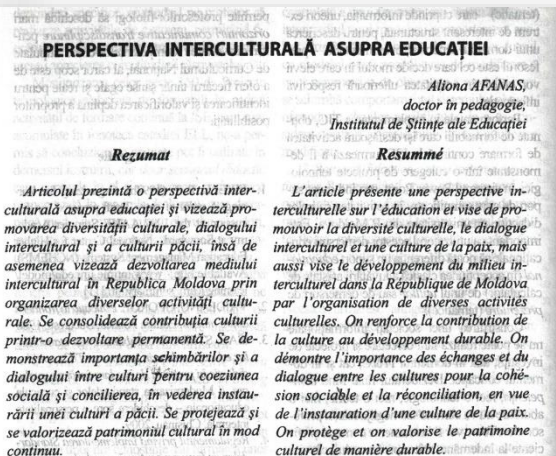
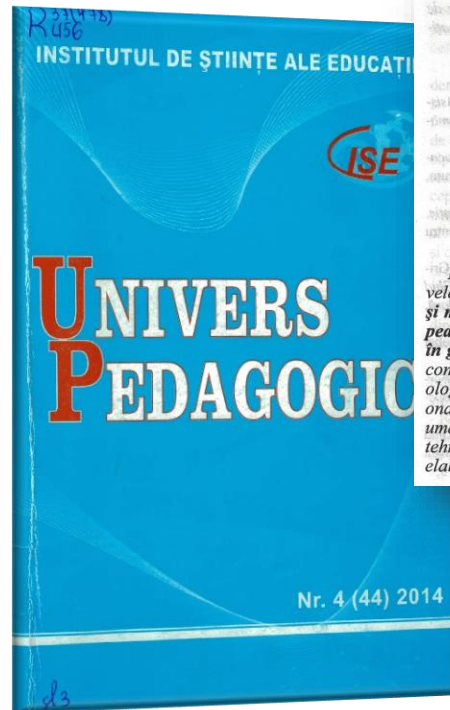

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

UNIVERS PEDAGOGIC

Nr. 2. 2010

СДЕЛАЙ ПРАВИЛЬНЫЙ ВЫБОР

Повышаем профессионализм педагогов в области полиэтнического образования

К особенностям современной социокультурной среды России относится ее полиэтничность, что и определяет одну из приоритетных задач дошкольного образования - формирование у подрастающего поколения этнокультурной компетентности. В связи с этим особое внимание заслуживают вопросы подготовки педагогов, способных успешно работать в полиэтничной образовательной среде.

ходится работать, а также способность к преодолению собственных этнических стереотипов и предрассудков.

Повышение профессионализма педагога в области полиэтнического образования предусматривает следующее:

- Понимание сущности и специфики полиэтнического образования, знание его задач, основных идей, понятий.
- Знание психологии представителей различных этносов, позволяющее понять и принять этнокультурное многообразие и специфику культурных проявлений на уровне личности, группы, социума.

Народные сказки как ресурс поликультурности

Воспитатели ГОУ прогимназия № 1661 (Москва) разработали и осуществили проект «Устное народное творчество как фактор развития поликультурного пространства в условиях дошкольного учреждения».

лорусской народной сказки «Жихарка» и рассматривания белорусского народного костюма по желанию детей была организована игра-драматизация, подобраны костюмы для персонажей. Детям была предоставлена свобода в подборе атрибутов. Они решили построить печку из конструктора LEGO и взяли снеговую лопату, на которой лиса могла бы посадить Жихарку в печь.

Больше всего детей увлек эпизод, когда Жихарка раскладывал ложки. Каждый ребёнок старался с помощью интонации передать настроение и характер персонажа. Детям так понравилась Жихаркина ложка, что после окончания игры они захотели, чтобы

одеда!
ко для портрета,
и наряд
дней подряд,

НАЧАЛЬНАЯ ШКОЛА ПЛЮС ДО И ПОСЛЕ

Поликультурное воспитание средствами изобразительного искусства в начальной школе

А.А. Ткачук,
Н.Н. Ушнурцева

Роль дошкольных образовательных организаций в формировании культурно-толерантной личности

Н.В. Кондрашова

В статье обоснованы особенности и противоречия воспитания детей в поликультурном регионе в условиях ФГОС. С учётом особенностей поликультурного региона автором описаны возможности, принципы и ценностные ориентиры формирования культурно-толерантной личности.

Подготовка студентов к формированию межнационального согласия у школьников

Е.В. КЛЮЕВА,

кандидат педагогических наук, доцент, заведующая кафедрой педагогики дошкольного и начального образования, Арзамасский филиал Нижегородского государственного университета им. Н.И. Лобачевского

НАЧАЛЬНАЯ ШКОЛА ПЛЮС ДО И ПОСЛЕ

Тема номера Пути и средства достижения метапредметных образовательных результатов

ÎN BAZE DE DATE

<https://link.springer.com/search?query=intercultural+education>

The screenshot shows the Springer Link search interface. The search query is 'intercultural education', resulting in 20,914 results. The results are sorted by Relevance. The top result is 'The Globalisation of Intercultural Education' by Christina Hajiosteriou (2016). Other results include 'Ideas for Intercultural Education' by Simon Marginson and 'Intercultural Education, Folklore, and the Pedagogical Thought of Rachel Davis DuBois'.

The screenshot shows the EBSCOhost search interface. The search query is 'intercultural education', resulting in 11 results. The top result is 'INTERCULTURAL SENSITIVITY OF TEACHERS.' by ZORIAN, PAJ, ZIDIC, ANTONIO. Other results include 'Disorienting Dilemmas - the Significance of Resistance and Disturbance in an Intercultural Program within Kindergarten Teacher Education.'

<http://web.a.ebscohost.com/ehost/results?vid=2&sid=3211dcaa-b8c5-4a66-a54c-cedb0a4a0f05%40sessionmgr4008&bquery=intercultural+education&bdata=JmRiPWFwaCZsYW5nPXJ1JnR5cGU9MCZzZWVY2hNb2RlPUFuZCZzaXRlPWVob3N0LWxpdmU%3d>

<https://methods.sagepub.com/Search/Results>

The screenshot shows the SAGE research methods search interface. The search query is 'intercultural education', resulting in 1-20 of 403 results. The top result is 'The SAGE Handbook of Research on Teacher Education' by D. Jean Clandinin, Jukka Husu. Other results include 'The SAGE Encyclopedia of Educational Research.'

https://www.cambridge.org/core/search?q=intercultural+education&_csr=f=YeTzCPRT-tCW2ZqIEf8HJH48XozcwXLL00FI

The screenshot shows the Cambridge Core search interface. The search query is 'intercultural education', resulting in 15,610 results. The results are sorted by Relevance. The top result is 'Chapter 5 - Intercultural education' from Part 1 - Content areas by John Buchanan, University of Technology, Sydney. Other results include '10 - Intercultural Communication in Education' by Ingrid Piller, Macquarie University, Sydney, Australia.

The screenshot shows the DOAJ Directory of Open Access Journals search interface. The search query is 'intercultural education', resulting in 2,690 results. The top result is 'Cultural Identification, Acculturation, and Academic Experience Abroad: A Case of a Joint Faculty-Led Short-Term Study Abroad Program' by Jeongyi Lee, Kathryn Negrell. Other results include 'Surcando caminos de interculturalidad sustentados en la Etnomatemática' by Oswaldo Jesús Martínez Padrón, María Luisa Oliveras and 'Friendship, diversity and fear: young people's life views and life values in a multicultural society' by Gunnar J. Gunnarsson, Gunnar E. Finnbogason, Hanna Ragnarsdóttir, Halla Jónsdóttir.

https://doaj.org/search?ref=homepage-box&source=%7B%22query%22%3A%7B%22query_string%22%3A%7B%22query%22%3A%22intercultural%20education%22%2C%22default_operator%22%3A%22AND%22%7D%7D%7D

ÎN INTERNET

<https://edict.ro/educatia-interculturala-abordari-teoretice-si-practice/>

The screenshot shows the homepage of the EDICT journal. At the top, the logo 'EDICT' is displayed in a large, serif font, with 'Revista Educației / ISSN: 1582-909X' underneath. Below the logo is a navigation menu with links for 'Prima pagină', 'Arhiva', 'Colectiv de redacție', 'Autori', 'Propuneți un articol', and 'Despre revista EDICT'. The main content area features an article titled 'Educația interculturală – abordări teoretice și practice' dated 24 februarie 2018. The article text discusses the importance of intercultural education and the role of the school. On the right side, there is a sidebar with the 'Edict' logo and a list of articles or topics.

<https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/educatie-si-interculturalitate>

The screenshot shows the homepage of the didactic.ro website. The header includes the logo 'didactic.ro' and navigation links for 'Știri', 'Evenimente', 'Comunitate', 'Resurse', 'Documente', 'Examenе', 'Legislație', and 'Didactic Premium'. The main content area features a large banner with the text 'EDUCAȚIE ȘI INTERCULTURALITATE' and a colorful illustration of a child holding a globe. Below the banner, there are several articles or topics listed, including 'Manual de întreprins', 'Trivătmânt preșcolar', 'Trivătmânt primar', 'Trivătmânt gimnazial', and 'Trivătmânt liceal'. On the right side, there is a sidebar with a 'CCP' logo and a calendar for 'MARTIE 2020'.

<https://eduforn.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-dezvoltarea-capacitatii-institutionale-a-scolilor-defavorizate/bune-practici-privind-educatia-interculturala>

The screenshot shows the homepage of the eduforn.snsr.ro website. The header includes the logo 'eduforn' and navigation links for 'DESPRE EDUFORM', 'MEDIA', 'PLATFORMA EDUCATIONALA', 'FORUM', 'SESIUNI ONLINE', 'CAMPANIE ONLINE', and 'CONTACT'. The main content area features a large banner with the text 'BUNE PRACTICI PRIVIND EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ' and a colorful illustration of a child holding a globe. Below the banner, there is a section titled 'BUNE PRACTICI PRIVIND EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ' with text describing the importance of intercultural education. On the right side, there is a sidebar with a 'PORTALUL EUROPEAN PENTRU TINERET' logo and a calendar for 'MARTIE 2020'.

<https://www.eurodesk.ro/termen-eurodesk/vrs/IDed/213>

The screenshot shows the homepage of the eurodesk.ro website. The header includes the logo 'eurodesk' and navigation links for 'DESPRE NOI', 'OPORTUNITĂȚI EURODESK', 'RESURSE', 'ERASMUS+ CORPEL', 'Știri', 'Evenimente', and 'Contact'. The main content area features a large banner with the text 'Dimensiunea interculturală a educației globale' and a colorful illustration of a child holding a globe. Below the banner, there is a section titled 'Dimensiunea interculturală a educației globale' with text describing the importance of intercultural education. On the right side, there is a sidebar with a 'PORTALUL EUROPEAN PENTRU TINERET' logo and a calendar for 'MARTIE 2020'.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. CHIRIAC, Argentina. *Conceptualizarea educației interculturale în contextul învățământului superior. Specialitatea: 13.00.01 – Pedagogie generală* : Autoref. tz. doct. în ped. Ch. : Centrul Ed.-poligr. al USM, 2012, p. 9.
2. CUCOȘ, Constantin. *Educația* : Dimensiuni culturale și interculturale. Iași : Polirom, 2000, p. 107. ISBN 973-683-445-X.
3. DASEN, Pierre. *Educația interculturală* : Experiențe, politici, strategii. Iași : Polirom, 1999, p. 15. ISBN 973-683-223-6.
4. HADÎRCĂ, Maria. Competența interculturală: un punct de plecare spre integrare națională și europeană. In: *Educație interculturală în Republica Moldova*. Ch. : ARC , 2004, p. 57. ISBN 9975-61-318-7.
5. *Все Различны – Все Равны: Права человека* : Ключевые понятия и основы межкультурного воспитания = Toți Diferiți – Toți Egali. Drepturile omului: Noțiuni-chee și bazele educației interculturale. Ch. : [S. n.], 2003, p. 31.

RESURSE ELECTRONICE

- Colecția Bibliotecii Științifice USARB –
http://81.180.66.9:1701/primo_library/libweb/action/search.do?mode=Basic&vid=373SUO_V1&tab=usarb&;
- <https://www.euractiv.ro/we-develop/ce-reprezinta-cele-17-obiective-de-dezvoltare-durabila-odd-incluse-pe-agenda-2030-6402>;
- https://mecc.gov.md/sites/default/files/obiectivele_de_dezvoltare_durabila.pdf;
- <https://edict.ro/educatia-interculturala-abordari-teoretice-si-practice/>;
- <https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/educatie-si-interculturalitate>;
- <https://eduform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-dezvoltarea-capacitatii-institutionale-a-scolilor-defavorizate/bune-practici-privind-educatia-interculturala>;
- <https://www.eurodesk.ro/termen-eurodesk/vrs/IDed/213>.

Realizatori:
Angela HĂBĂȘESCU, bibliotecar,
Valentina VACARCIUC, bibliotecar,
Coordonator:
Valentina TOPALO, bibliotecar principal,
BȘ USARB, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing

2020